FASİKÜL 11 – SAYFA 1

Çeviri: Anita Tatlıer

BATILI ENTELEKTÜELDEN NE BEKLİYORUZ?

Dr. Vedat Nedim Tör

Batılı entelektüel çoğunlukla, kendi uygarlık çerçevesinin dışında kalan ülkeleri anlamaya yetkin olmadığını gösterdi.
Bu yetkinsizlik buna rağmen, ulaşılmaz bir tabuya benzer biçmde, Batının ekonomik ve siyasi hegemonyası sürdüğü müddetçe, Avrupa'nın kendi kendine yeterli olma gücünden doğal olarak kaynaklanan bir hak olarak görüldü.
Böylece, batılı entelektüel, ekonomik Pazar, siyasi etki alanı ya da koloni bağlamında sömürdüğü toprakları ve insanları anlamak için sarfetmek zorunda olduğu entelektüel çabadan her zaman kendini özgür hissetti.
Pasif uluslar kesinlikle batılı entelektüelin merakını cezbedebilecek bir konu oluşturmaz; bu nedenle bu ulusların esin kaynağı olduğu yazılar bugüne dek söz konusu entelektüelin bu konuda düşüncelerine hakim olan halüsinasyon ve fantezilerin ürünü olmaktan öteye geçemedi. Bir ulus ancak aktif bir etken olmaya ve dünyada söz sahibi olmaya başladığında nihayet bunun dikkatini çeker ve zekasını uyandırır.
Bir şey kesindir: Batıda Japonya hakkında yazılan eserler Çinle ilgili olanlardan çok daha ciddi, daha gerçekçi ve daha güvenilirdir. Aynı şekilde, batılı entelektüel ki eskiden Osmanlı İmparatorluğuna çarpıtılmış bir prizmadan bakıyordu, şimdi Atatürk Türkiyesini daha özgür bir bakış açısı ve daha bilinçli bir zihniyetle incelemeye başlıyor.
Batılı entelektüelin zekası, Avrupa'nın hegemonyası döneminde tüm dünyaya hakim olmuştu, aslında bu aynalarla döşenmiş bir odaya benziyordu; oysa günümüzde söz konusu entelektüellerin ard arda bu aynalı hapishaneden kurtulduklarını görüyoruz. Gerçekten de, bu son yıllarda çıkan yayınlarda –kitap ve yazı- görüş ve kavramlarda derin değişimler göze çarpıyor, bu değişimden de biz gerçekten mutluyuz.
Fakat, fikirlerdeki bu evrimi mükemmele ulaştırmak amacıyla, bu sayfalarda birkaç mütevazi öneri sunarak izninizle buna katkı sağlamayı arzuladık.
Türkiye'yi incelemeyi ve bunun hakkında yazmayı isteyen her batılı entelektüel:

1. Türkiye'yi tamamen bağımsız bir Devlet olarak görmeye alışmalıdır;
2. Türkiye'yi ziyaret etmeli ve yerinde incelemelidir;
3. Yabancı kapitalist ve levanten çevrelerin çıkar amaçlı düşüncelerinin etkisinden korunmalıdır.

4. Zihnini, ısrarla bize uygulanmaya çalışılan hastalıklı bir romantizmin ve düşüncede sahte bir özgünlük ile çarpıcılığın önyargılarından ve mikroplarından arındırmalıdır

Ve nihayet, en önemlisi

5. Türkiye Cumhuriyetinin yıkık ve geride kalmış bir ülkenin varisi olduğunu düşünerek (eski Osmanlı İmparartorluğu), bunu ancak yine kendisiyle karşılaştırmalı ve böylece bunun tarafından 1923'den beri ortaya konan ve gerçekleştirilen gelişmeye yönelik hareketleri hakiki kıymetiyle değerlendirmelidir.

Yine burada, okuyucularına Türk Devrimine ilişkin nesnel gerçekliği tanıtmanın batılı entelektüelin görevi olduğunu eklemeliyiz, ki bu devrim her zaman İnsanlık tarihinin önemli bir aşamasını belirleyecektir.